

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กันยา ลุมพิกานนท์. "การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในหนังสือพิมพ์รายวัน พุทธศักราช 2530 - 2531." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- กาญจนา ภัคตระกูล. การเล่นอย่างอิสระมีความสำคัญต่อเด็กเป็นพิเศษ. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 15.2 (ธันวาคม 2523 - มกราคม 2524). 38 - 45.
- การแพทย์, กรม กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือฝึกสอนสำหรับผู้ที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ม.ป.ป..
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการเรียนร่วมระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทกรีนส์ลิป จำกัด, 2530.
- . เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้ : ทฤษฎีและหลักการสำคัญบางประการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2522.
- . สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการวิจัยการศึกษาความต้องการและโอกาสทางการศึกษาของผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- คณะกรรมการประสานงานองค์การด้านปัญญาอ่อนภาคเอกชน. แนวทางและวัตถุประสงค์ขององค์กรสมาชิก. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการประสานงานองค์การด้านปัญญาอ่อนภาคเอกชน, 2531.
- คหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, สมาคม. ตำราพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร: วิบูลย์กิจ, 2518.
- จรรยา สุวรรณทัต. แบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กำลังเปลี่ยนแปลงของครอบครัวรายได้น้อยที่อยู่ในตัวเมือง. รายงานการวิจัยฉบับที่ 24 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2524.

- . ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร, วิลาศลักษณ์ สีตลรัสมิ์ และ สุภาพร ลอยด์. "ทัศนคติของบุ๋ย่าตายายและบิดามารดาที่มีต่อกันในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กและผลที่มีต่อลักษณะพฤติกรรมบางประการของเด็ก." รายงานการวิจัย ฉบับที่ 33 สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- จินตนา บัณฑิตวงศ์. "การศึกษาพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่ลูกในโครงการสอนลูกที่ฉลาดของกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- จินตนา หมู่ผึ้ง. การอบรมและดูแลเด็ก. กรุงเทพฯ: บริษัท โอ เอส พรินต์ติ้งเฮาส์จำกัด, 2527.
- ฉลวย จุติกุล. นักสังคมสงเคราะห์ที่ 6 โรงพยาบาลราชานุกูล. สัมภาษณ์, 2 ตุลาคม 2535.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2526.
- . การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2533.
- ฉวีวรรณ จึงเจริญ. "โครงการวิจัยแม่สอนลูก ที่พลตดินแดง 1 - 6 ห้วยขวาง กรุงเทพฯ." กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู, 2531. (อัดสำเนา).
- เฉลิมพล ต้นสกุล. "พัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียนในเขตการศึกษา 3." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.
- ชวาลา เขียรธนู. การดูงานการบริการบุคคลปัญญาอ่อน ณ สหราชอาณาจักร. วารสารราชานุกูล. โรงพยาบาลราชานุกูล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. 7(มกราคม - เมษายน), 2535.
- . บรรณาธิการ. จุลสารราชานุกูล. 3 (มกราคม - เมษายน), 2531.
หน้า 35 - 38.
- ชิตชนก เสวตเสริม. "สภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ชูจิตต์ พิทักษ์ผล. "การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำในจังหวัดพระนครและธนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2505.

ชูชีพ อ่อนโรคสูง. จิตวิทยาเด็กบกพร่อง. หน่วยศึกษานิเทศ กรมการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ. ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของ
มารดาไทย. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 32 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2528.

———. เพ็ญแข ประจันต์จันติก. จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ชนพร สมบุลชนวาท. "การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่เล่นกับเพื่อน
ที่เล่นกับแม่ และที่เล่นเอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

นิภา ทองไทย. "หลักสูตรการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนสำหรับพ่อแม่ในชุมชนเกษตรกรรม.

ปริญญาโท ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.

เนาวรัตน์ ชาญสัตย์. การวิจัยสถิติวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการเป็นปัญญาอ่อน.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โรงพยาบาลราชานุกูล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.

(กันยายน), 2524.

เบญจมา ชลธารนนท์. จะเลี้ยงลูกตามใดดีอย่างไร. กรุงเทพฯ: โรงเรียนอาชีพ

ดอนบอสโก, 2530.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศรีอินันต์, 2531.

บุญเยี่ยม ประกอบแสง. "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดู

เด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชา

ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิสิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2530.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). ปทุมธานี:

บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด, 2528.

- ประสิทธิ์ ปิ่นกุลบุตร. ความรู้เรื่องปัญญาอ่อนสำหรับประชาชน. ในรศชง ทักษานูชลี และคณะ. กำลังคนที่เป็นปัญหาต่อความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพยาบาลปัญญาอ่อน, 2518.
- พดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: ห.จ.ก. บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2533.
- พระราชสุทนต์ เวที. ระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นาวาเอกอุทัย รัตตะรังษี ณ เมรุวัดธาตุทอง. 29 มิถุนายน 2518.
- พงษ์เทพ มนต์ตรง. "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- พนอม ธนินมิตร. สุขภาพจิตของผู้ที่มีบุตรเป็นปัญญาอ่อน. ในรศชง ทักษานูชลี และคณะ. กำลังคนที่เป็นปัญหาต่อความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพยาบาลปัญญาอ่อน, 2518.
- พุทธทาสภิกขุ. มรทวารธรรมและทศธรรม. ธรรมทานมูลนิธิ, 2514.
- บุญสุข สรียาภรณ์, วราภรณ์ ตั้งตรงไพโรจน์ และวัชรภรณ์ ภัสสาสุนทร. พัฒนาการเด็กของเคนเวอร์ ของ William K Frankenberg. กรุงเทพมหานคร: ห.จ.ก. เอช เอน การพิมพ์, 2532.
- เพ็ญแข สิมศิลา. เอกสารการอบรมชุดวิชาปัญญาอ่อนโรงพยาบาลราชานุกูล, 2530. (อัดสำเนา)
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และสาาลี ทองธวัช. บรรณาธิการ. การวิจัยทางการศึกษา : หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ภิญญา จันทรวงศ์. "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ยาวาจ จุลพงษ์. "ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้กับระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามในจังหวัดอุดรธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- ระพีวรรณ คล้ายแดง. "การศึกษาพฤติกรรมทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่บ้าน และที่โรงเรียนในหมู่บ้านจังหวัดนครราชสีมา : การศึกษาเฉพาะกรณี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- รัตน์ บรรยงกิจ และคณะ. รายงานผลการศึกษามูลเหตุจูงใจ ที่ผู้ปกครองเด็กมาใช้บริการปัญญาอ่อนชุมชน. ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- ราชานุกูล. โรงพยาบาล. เอกสารเผยแพร่ความรู้ เรื่องปัญญาอ่อนของโรงพยาบาลราชานุกูล. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2530 - 2535. (อัดสำเนา)
- . เอกสารการอบรมชุดวิชาปัญญาอ่อน. 2530. (อัดสำเนา)
- . เอกสารการอบรมทักษะการเป็นพ่อแม่บุคคลปัญญาอ่อน. 2535. (อัดสำเนา)
- รุจา เล้าสกุล และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องความรู้และการปฏิบัติของผู้ปกครองเด็กโรงการปัญญาอ่อนชุมชน. โรงพยาบาลราชานุกูล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2532. (อัดสำเนา)
- รุจิระ สุภรณ์เพ็ญสย. "ด้วยความรัก...จากแม่" แต่ตรมด้วยรัก. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. (อัดสำเนา)
- ละออ ชูติกร. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กพิเศษก่อนวัยเรียน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2530. (อัดสำเนา)
- วงพักตร์ ภูพันธ์ศรี. จิตวิทยาเด็กนอกกระดับ (เด็กพิเศษ). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526. (อัดสำเนา)
- วรรณวดี ม้าลาพอง. "ประสบการณ์ทางบ้านที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนของเด็กก่อนวัยเรียน." รายงานการวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียน. คณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัยนานาชาติวิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2527.
- วันรุณี คมกฤส. ถามและตอบ เรื่องปัญญาอ่อน. มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์. กรุงเทพฯ: บริษัทพิชการพิมพ์ จำกัด, 2530.

- วิศณี ศรีวิศาล, ยิ่งสุมาลย์ อัจจงศ์ และยุเพ็ญ ศรีทวีสินทรัพย์. "ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษา
นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นที่มารับบริการที่โรงพยาบาลราชานุกูล พ.ศ. 2531 - 2533."
วารสารราชานุกูล. 7(พฤษภาคม-สิงหาคม). 2535. หน้า 24 - 31.
- ศรีนทร วิริยะสิรินันท์. "รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการ
ก่อนวัยเรียน." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534.
- ศิลป์ชัย เทشنا. "ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. 2527.
- ศรียา นิยมธรรม. การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บริษัทลิฟแอนด์ลิฟเพรส
จำกัด. 2534.
- ศรีสมร ใจวระ. "พฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็กเล็กในชนบทตามการรับรู้ของแม่". วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
2530.
- สุปราณี สนธิรัตน์. จิตวิทยาเด็กพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา)
- สุภาพร พิกุลชาคร และคณะ. "การศึกษาความสัมพันธ์ของบุคคลภายในครอบครัวและเพื่อนบ้าน
ที่มีอิทธิพลต่อเด็กพิการทางสมอง : ศึกษากรณีเด็ก Down Syndrome." ภาควิชา
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2532.
- สุนน อมรวิวัฒน์, ทิศนา แชนมณี, วารี ธีระจิตร และอุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. การศึกษาเชิง
มานุษยวิทยาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. รายงานการวิจัย ภาควิชา
ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2532.
- สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย์ . "การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเด็ก
ระหว่างมารดาของเด็กปกติ และมารดาของเด็กปัญญาอ่อน." ปริญญามหาบัณฑิต
แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2510.

- แสงวันทร์ คำเมือง. การอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครู
สวนดุสิต. (อัครสาเนา)
- อานนท์ อาภาภิรมย์. มนุษย์กับสังคม : สังคมกับวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
บำรุงนุกุลกิจ, 2515.
- อารี รังสินนท์. การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพมหานคร: จุฬินาไทย. 2524.
- อุ้นเรื่อน อาชีพัสตร์ . บุคลิกภาพ และการปรับตัวของคนปัญญาอ่อน. เอกสารการอบรมหลักสูตร
ระยะสั้น : ความรู้เรื่องภาวะปัญญาอ่อน. ฝ่ายจิตวิทยา โรงเรียนบาลาชาอนุกุล
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2534. (อัครสาเนา)
- โอบฐ วาริรักษ์ และณรงค์ศักดิ์ ทะละมัญ. "พันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม : อิทธิพลครอบครัวย่อย
บุคลิกภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตใน การพัฒนาคุณภาพชีวิต หน้า 29 - 56.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห.จ.ก. ศิวพร. 2529.
- อาชีพ สุจริตกุลและคณะ. การพัฒนาหลักการและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย.
รายงานการวิจัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

ภาษาอังกฤษ

- Boggs, Elizabeth. Guides for Parents. in Dybward, Gunner. Challenges in Mental Retardation. pp. 44. New York: Columbiz University Press, 1964.
- Boyd, Richard D., and Herwig, Julia. Serving Handicapped children in Home-Base Head Start. A Guide for Home Visitors and Others Working with Handicapped Children and their Family in the Home.
- Coleman, C. Abnormal Psychology and Modern Life. Chicago: Foresman and Company, 1950.
- Coughran, Lila, and Beth, Parks. "Relationships between Parental Knowledge, Experience, Attitudes, and Parental and Child Demographic Variables for a sample of parents Developmentally Delayed, Disabled or High-Risk Infants". Ph.D., The University of Texas at Astin, 1985.
- Covert, Cathy. Mental Retardation: A Handbook for the primary Physician. Report of the American Medical Association Conference on Mental Retardation, Chicago, April 9 to 11, 1964. Illinois : American Medical Association, 1965.
- Dutton, Gordon. Mental Handicap. England: Butterworths, 1975.
- Dybward, Gunner. Challenges in Mental Retardation. New York: Columbiz University Press, 1964.
- Fried, A. Report of Four Years Work at the Guidance Clinic for Retarded Children. in Hutt, M.L., and Gibby, R.G. Mentally Retarded Child. pp. 247-249. Boston: Allyn and Bacon Inc., 1958.

- Gilland, Jack. and Guinness, John Mc. Counselling and Special Education Need. New York: Falmer Press, 1989.
- Harmon, Dana Scott. The Validity of Parents' Assessments of their Handicapped Children's Intelligence. University of Washington, 1988.
- Hoing, Alice S. Parent Involvement in Early childhood Education. D.D., National Association for the Education Basic Child-Education Knowledge: A Parent's Right of Young Children, 1987.
- Hurlock, Elizabeth. Child Development. Tokyo: McGraw-Hill Book, 1964.
- Hutt, M.L., and Gibby, R.G. Mentally Retarded Child. Boston: Allyn and Bacon Inc., 1958.
- Japan League For the Mentally Retarded. Handbook of care and Training for developmental disabilities, 1989.
- Kew, Stephen. Handicap and Family Crisis. New York: Pitman Publishing, 1975.
- Lerner, Janet, and others. Special Education for Early Childhood Years. New Jersey: Prentice-Hall, 1981.
- Martha, E. Snell. Systematic Instruction of Person with Severe Handicaps. Ohio: Merrill Publishing Company, 1987.
- Neisworth, John T. Assessment in Special Education. America: Aspen Systems Corporation, 1982.
- Neisworth, John T., and Bagnato. The Young Exceptional Child: Early Development and Education. New York: Macmillan, 1987.
- Olshansky, Simon. Chronic Sorrow: A Response to Having a Mentally Defective Child. in Dybward, Gunner. Challenges in Mentally Retardation, pp. 45. New York: Columbiz University Press, 1964.

- Phillips, Irving. editor. Prevention and Treatment of mental Retardation. Third Printing. New York: Basic book inc., 1966.
- Powell, Marcene Lee. Assessment and Management of Developmental Changes and Problems in Children. New York: The C.V. Mosby Company. 1981.
- Richaman, N. and Lansdown, Richard. Problems of Preschool Children. New York: John Wiley & Sons, 1988.
- Ross, Alan O. The Exceptional Child in the Family. New York: Grune & Stratton. 1972.
- Smith, Corrinne Roth. Learning Disabilities. The Interaction of Learner: Task and Setting. New York: Mc Grawhill. 1991.
- Sears, R.R., Maccoby, E.E., and hevin, H. Patterns of Child Rearing. New York: Harper and Row. 1957.
- Wechman and McLaughlin. Program Development in Special Education. New York: Mc Grawhill. 1981.
- Weingold, J.T., and Hornuth, R.P. Group Guidance of Parents of Mentally Retarded Children. in Hutt, M.L., and Gibby, R.G. Mentally Retarded Child. pp. 250-251. Boston: Allyn and Bacon Inc., 1958.

ภาคผนวก ก

รายละเอียดโครงสร้างเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู
เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ในแบบสัมภาษณ์และสังเกต

โครงสร้างเนื้อหาสาระ
เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาในแบบสัมภาษณ์และสังเกต

ก. ความรู้

ความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึงการที่พัฒนาการทางสติปัญญาเจริญเติบโตไม่สมวัย ทำให้มีความบกพร่องทางสติปัญญา คือมีสติปัญญาต่ำกว่าปกติ (IQ ประมาณ 35 - 70) และไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของตน

1) ลักษณะของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1.1) เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง

1.1.1) ระดับสติปัญญาต่ำ

1.1.2) มีความสามารถในการเรียนรู้ต่ำ

1.1.3) พัฒนาการทางกายล่าช้าไม่สมวัย

1.1.4) มีความสามารถจำกัดในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

ทุกที่มีความยากลำบากในการดำรงชีวิต

1.2) มีขั้นตอนของพัฒนาการเช่นเดียวกับเด็กปกติและมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และ

พัฒนาได้เมื่อได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสมก็จะสามารถเติบโตขึ้นเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมได้ การค้นหาและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม (0 - 6 ปี) จะช่วยป้องกันไม่ให้ความบกพร่องนั้นเพิ่มมากขึ้น ทั้งยังช่วยป้องกันการเกิดความบกพร่องด้านอื่นที่อาจเกิดแทรกซ้อนขึ้นมาอันจะเป็นการขัดต่อการพัฒนาของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผลจากการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว จะช่วยส่งเสริมให้เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถพัฒนาไปตามขั้นตอนได้อย่างราบรื่นและเหมาะสมกับวัยมากขึ้น

2) พัฒนาการของเด็ก

2.1) การเจริญเติบโตทางร่างกายช้า หมายถึงพัฒนาการของการเจริญเติบโตที่จะเป็นไปตามปกติช้าได้แก่เช่นคอ กว้าง ยื่น เติบโตช้า ไม่เป็นไปตามขั้นพัฒนาการปกติ

2.2) การช่วยเหลือตัวเองทำได้ช้าหรือน้อย เป็นต้นว่าการกินอาหาร

การขับถ่าย การเข้าห้องน้ำ การแต่งตัวนี้เป็นต้น

2.3) การเรียนรู้ เรียนรู้ได้น้อยและเรียนรู้ได้ช้า

3) วิธีการอบรมเลี้ยงดู

เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความต้องการการฟื้นฟู เช่นเดียวกับเด็กปกติทั้งมีสิทธิที่จะดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับเด็กปกติ และสมบูรณ์แบบมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้โดยการสนับสนุนให้ได้มีโอกาสอาศัยอยู่กับครอบครัวและมีส่วนร่วมในสังคม โดยเน้นให้พึ่งตนเองมากที่สุด เด็กเหล่านี้ควรได้รับการเลี้ยงดูและปฏิบัติตนต่อเขา เช่นเดียวกับเด็กปกติ นอกจากในกรณีที่มีความบกพร่องต้องแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพนั้น ๆ

พฤติกรรมทั้งหลาย โดยเฉพาะความบกพร่องหรือความจำกัดทางพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาแสดงออก เป็นผลจากปฏิสัมพันธ์ของเด็กกับสภาพแวดล้อม ไม่ใช่เป็นเพราะความพิการหรือความบกพร่องภายในตัวเด็กเพียงอย่างเดียว

สภาพความบกพร่องบางอย่างไม่จำเป็นต้องถาวรเสมอไป รวมทั้งการเกิดหรือการแก้ไขความบกพร่องทั้งหมดไป ก็เป็นกระบวนการที่มักจะค่อยเป็นค่อยไปและต้องใช้เวลา

3.1) การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องเหมือนกับเด็กปกติมากที่สุด และส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่

- 3.1.1) การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ส่งเสริมได้โดยการ
 - 3.1.1.1) จัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการได้ถูกต้อง ครบถ้วนและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก
 - 3.1.1.2) กระตุ้นพัฒนาการ เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ - เล็กและการเคลื่อนไหว
 - 3.1.1.3) พาให้เล่นของเล่นและเล่นกับบุคคลอื่น
 - 3.1.1.4) ป้องกันโรค โดยการนำไปตรวจสุขภาพและฉีดวัคซีน
 - 3.1.1.5) ระวังอุบัติเหตุและรักษาความปลอดภัยโดยการปรับ/เปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพของเด็ก

- 3.1.1.6) รักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว ได้แก่การรักษาความสะอาดของร่างกาย เสื้อผ้า ของใช้ ฯลฯ
- 3.1.1.7) การฝึกขับถ่าย
- 3.1.1.8) การปฐมพยาบาลขั้นต้น ได้แก่การปฏิบัติเมื่อเป็นไข้ ตัวร้อน มีบาดแผล ฯลฯ
- 3.1.2) การส่งเสริมการพัฒนาการด้านสติปัญญา ส่งเสริมได้โดย
- 3.1.2.1) ให้อาหารอย่างถูกต้องและครบถ้วนตามหลักโภชนาการ
- 3.1.2.2) มีสิ่งเร้าให้เด็กได้มีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 3.1.2.3) ป้องกันไม่ให้มีการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง เช่น ทกล้มตกจากที่สูง
- 3.1.2.4) ให้เด็กได้เรียนรู้ จากการเล่นของเล่น และเล่นกับบุคคล จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาทางสติปัญญาให้แก่เด็ก ให้เด็กได้พบกับสิ่งเร้าที่หลากหลายทั้งคน การพูดคุย
- 3.1.2.5) ให้เด็กรู้จักวัตถุ และนำไปสถานที่ต่าง ๆ
- 3.1.2.6) เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิด โดยการให้เด็กแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ในการเล่น และสมมติเหตุการณ์ให้เด็กคิดค้น ฯลฯ
- 3.1.3) การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ ส่งเสริมได้โดย
- 3.1.3.1) ทำให้อารมณ์แจ่มใส โดยการพูดคุย เล่นนิทาน ร้องเพลง ชมเชยทั้งกิริยาและคำพูดเมื่อทำดีและถูกต้อง

- 3.1.3.2) ลงโทษเมื่อทำผิด โดยการลงโทษอย่างมีเหตุผล
ไม่ใช้อารมณ์ มีความยุติธรรมและปฏิบัติอย่าง
สม่ำเสมอ
- 3.1.2.3) ป้องกันก่อนที่จะเกิดปัญหาทางอารมณ์ กระทำได้
โดยไม่ให้เด็กมีโรคทางจิต ปัญหาทางอารมณ์ได้แก่
การเก็บของที่เปื้อนอันตรายให้พื้นมือเด็ก และโดย
การกระทำของผู้ปกครอง ได้แก่ การเบนความ
สนใจของเด็ก การดึงเด็กออกจากสถานการณ์ที่
ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์

ฯลฯ

3.1.4) การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ส่งเสริมให้โดยการ

- 3.1.4.1) ฝึกให้เด็กได้มีโรคทางจิตที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลาย ๆ
แบบ ทั้งผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกัน และเด็กที่เล็กกว่า
- 3.1.4.2) ฝึกมารยาทสังคมให้แก่เด็ก ได้แก่ การพูด การทัก
ทาย ฯลฯ
- 3.1.4.3) ฝึกทักษะอื่น ๆ เช่น การช่วยเหลือตนเองในการ
แต่งกาย การรักษาความสะอาดของร่างกาย

การช่วยเหลืองานบ้าน

- 3.1.4.2) ปลูกฝังความรับผิดชอบตามกำลังและสภาพของเด็ก

ฯลฯ

3.2) การให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

- 3.2.1) การแก้ไขส่วนที่บกพร่อง โดยการรักษาพยาบาลจากนักวิชาชีพ
และผู้ปกครองทำโดยฝึกจากนักวิชาชีพ
- 3.2.2) การฝึกต้องใช้เวลาและเวลามากกว่าวัยเด็กก่อนวัยเรียนที่มี
ความบกพร่องทางสติปัญญาต้องใช้เวลาดูแลในการเอาใจใส่

อย่างใกล้ชิด มีการสอนโดยตรง สอนเป็นชั้นย่อย ๆ ทีละชั้นและ
ต้องสอนซ้ำ ๆ

3.2.3) การทำห้มากกว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน

3.2.4) การเข้าแทรกแซง มีบทบาทในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็ก
โดยตรง โดยการเล่นให้ดู เป็นตัวอย่างหรือจับวัสดุให้เล่น

3.2.5) การควบคุมมากกว่า ทั้งในเรื่องความปลอดภัยของเด็กเองและ
ความปลอดภัยของคนอื่น

3.2.6) มีการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับเด็ก

3.3) การเสริมแรงและปรับพฤติกรรม ทำให้ได้โดยการทำเป็นแบบอย่างและให้
รางวัลเมื่อเด็กเลียนแบบได้ หรือการให้รางวัลเป็นแรงเสริมเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ดีที่ต้องการ

4) การประสานงานกับผู้อื่น

เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะมีสิทธิที่จะได้รับโอกาสในการพัฒนา
ด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับบริการ ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ที่มีคุณภาพอย่างเหมาะสม
ผู้ปกครอง ครู นักการศึกษา และบุคคลในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ที่จะพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่มี
ความบกพร่องทางสติปัญญา หากได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเหมาะสม ผู้ปกครองจึงต้อง
ประสานงานกับบุคคลต่อไปนี้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทาง
สติปัญญาได้แก่

4.1) นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ได้แก่ แพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักอรรถบำบัด นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์

4.2) นักการศึกษา และครู

5) แหล่งที่ให้บริการ เมื่อสงสัยว่าเด็กมีความบกพร่องทางสติปัญญาเฝ้าติดต่อสถานที่
ดังต่อไปนี้คือ

หน่วยจิตเวช ตามโรงพยาบาลฝ่ายกายทั่วไป

โรงพยาบาลราชานุกูล

ศูนย์สุขวิทยาจิต

ศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

เมื่อติดต่อสถานที่ดังกล่าวแล้วจะได้รับคำแนะนำและส่งต่อไปรับบริการใน

หน่วยงานอื่น ๆ ที่ให้บริการทางการศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแก่เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต่อไปได้แก่

- (1) โรงพยาบาลราชานุกูล
- (2) ศูนย์พัฒนาเด็กราชานุกูล
- (3) ศูนย์ปัญญาอ่อนชุมชนดินแดง
- (4) ศูนย์สุขวิทยาจิต
- (5) โรงเรียนปัญญาวิจิตร
- (6) ศูนย์ฝึกเด็กปัญญาอ่อนประกาศาปัญญา
- (7) ศูนย์พัฒนาเด็กปัญญาอ่อนคลองเตย
- (8) ศูนย์ฝึกเด็กปัญญาอ่อนบางเขน
- (9) สมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย :
ศูนย์ดูแลและฝึกอบรมเด็กปัญญาอ่อน (ศูนย์ที่ 1)
- (10) สมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย :
ศูนย์ดูแลและฝึกอบรมเด็กปัญญาอ่อน (ศูนย์ที่ 2)
- (11) สถาบันแสงสว่าง
- (12) มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ (เด็กพิการทางสมอง)
- (13) บ้านพิณเพลิน
- (14) บ้านเฟื่องฟ้า

๗. การปฏิบัติ

1) การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1.1) อบรมเลี้ยงดูกลับไปเคียงกับเด็กปกติให้มากที่สุด และส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ไปพร้อม ๆ กัน

1.2) การให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

1.2.1) การแก้ไขส่วนที่บกพร่อง งดการรักษาพยาบาลจากนักวิชาชีพ และผู้ปกครองทนายคดีจากนักวิชาชีพ

- 1.2.2) การฝึกต้องใช้เทคนิคและเวลามากกว่าที่เคยเด็กก่อนวัยเรียน
ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องใช้เวลาในการดูแลเอาใจใส่
อย่างใกล้ชิด มีการสอนโดยตรง สอนเป็นขั้นย่อย ๆ ทีละขั้น
และต้องสอนซ้ำ ๆ
- 1.2.3) การทำห้มากกว่า เด็กปกติในวัยเดียวกัน
- 1.2.4) การเข้าแทรกแซง มีบทบาทในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็ก
โดยตรง โดยการเล่นให้ดูเป็นตัวอย่างหรือจับใส่มีอาห้เล่น
- 1.2.5) การควบคุมมากกว่า ทั้งในเรื่องความปลอดภัยของเด็กเอง
และความปลอดภัยของคนอื่น
- 1.2.6) การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ เหมาะสมกับเด็ก

1.3) การเสริมแรงและปรับพฤติกรรม ทำได้โดยการทำเป็นแบบอย่างและให้
รางวัลเมื่อเด็กเลียนแบบได้ หรือการให้รางวัลเป็นแรงเสริมเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ดี ที่ต้องการ

2) การประสานงานกับผู้อื่น

2.1) นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ได้แก่แพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักอรรถบำบัด

การประสานงานทำได้โดย การนำเด็กมาพบแพทย์ตามนัด นำเด็กมาฝึก
กับนักกายภาพบำบัด นักอรรถบำบัด และนำไปปฏิบัติต่อที่บ้าน

2.2) นักการศึกษา และครู

การประสานงานทำได้โดย นำเด็กมารับการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ให้
ความร่วมมือโดยการสารต่อกิจกรรมที่เด็กได้ทำที่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง แก้ไขปัญหาพฤติกรรม
ของเด็ก เข้ารับการอบรมตามที่จัดห้ และให้ความร่วมมือในการวิจัยต่าง ๆ

3) การแสวงหาบริการและความช่วยเหลือ

3.1) การแสวงหาแหล่งบริการและให้ความช่วยเหลือเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความ
บกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ โรงพยาบาล สถานรับเลี้ยงเด็ก สมาคม มูลนิธิ โรงเรียน
กรมประชาสงเคราะห์ เป็นต้น

3.2) การแสวงหาความช่วยเหลือทางด้านต่าง ๆ เช่น การสงเคราะห์ ปัญหา
ครอบครัว ค่าครองชีพ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

ค. ปัญหาและความต้องการ

- 1) ปัญหา ปัญหาของผู้ปกครองที่มีเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

มีดังนี้คือ

รายได้ - รายจ่ายของครอบครัว

การทำงานของผู้อุปการะ เวลาที่จะอยู่ดูแลเด็ก

ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็ก เมื่อผู้อุปการะไปทำงาน

สุขภาพของผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่

ความสนใจของพ่อแม่ต่อครอบครัว

วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับญาติผู้ใหญ่

การเลี้ยงพี่น้องของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็ก

โรงเรียนระดับก่อนวัยเรียน

แหล่งบริการและที่อยู่

ฯลฯ

- 2) ความต้องการ ความต้องการของผู้ปกครอง มีดังนี้คือ

ต้องการความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก การช่วยให้เด็กพัฒนาตามศักยภาพ

การแก้ปัญหาพฤติกรรมเบื้องต้น

ต้องการให้คนในสังคมยอมรับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและ

ปฏิบัติต่อได้เหมาะสม

ต้องการการบริการ ทั้งปริมาณและคุณภาพ

ต้องการการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ฯลฯ

ภาคผนวก ๗

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ กาญจนา รัตตพิศิษฐ์กุล
 อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ผู้อำนวยการโรงเรียนปัญญาวุฒิมาร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุตสาหกิจ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ผู้อำนวยการมูลนิธิสถาบันแสงสว่าง
3. แพทย์หญิงปัญญา เพ็ญสุวรรณ
 ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเวชกรรมสาขาจิตเวช (นายแพทย์ 9)
 หัวหน้ากลุ่มงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลราชานุกูล
4. อาจารย์พัฒน ภาสบุตร
 อดีตผู้อำนวยการกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 อดีตผู้ตรวจการพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5. นางสาว ฉลวย จุติกุล
 หัวหน้าฝ่ายสังคมสงเคราะห์ที่ 6 โรงพยาบาลราชานุกูล

ภาคผนวก ก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ปกครองที่ตอบคำถามในแต่ละข้อ}}{\text{จำนวนผู้ปกครองทั้งหมด}} \times 100$$

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

แบบสัมภาษณ์และสิ่งเกตุผู้ปกครอง

เรื่อง

การศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาที่มารับบริการจากหน่วยงานทางการศึกษา
และฟื้นฟูสมรรถภาพในกรุงเทพมหานคร

แบบสัมภาษณ์และสิ่งเกตุนี้แบ่งเป็น 5 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ที่สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
ตอนที่ 3 ความรู้ของผู้ปกครองงานการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ตอนที่ 4 การปฏิบัติของผู้ปกครองงานการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ตอนที่ 5 ปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ที่สัมภาษณ์

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพสมรส () อยู่ด้วยกัน () แยกกันอยู่
() หย่า () หม้าย
4. อาชีพ.....
5. จบการศึกษาระดับ.....
6. รายได้ของบิดา.....บาท/เดือน มกราคม.....บาท/เดือน
รายได้ของครอบครัว.....บาท/เดือน
7. มีความเกี่ยวข้องกับเด็กโรคนี้เป็น.....

8. งานครอบครัวมีสมาชิก.....คน *ตั้งแต่ 1.....2.....3.....4.....
 5.....6.....7.....8.....9.....10.....

9. มีบุตรทั้งหมด.....คน อายุ.....ปี

10. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นบุตรคนที่.....

เพศ () ชาย () หญิง

อายุ.....ปี.....เดือน

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

11. เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ที่หน่วยงานจัด () เคย () ไม่เคย

ถ้าเคย จัดโดยหน่วยงาน.....

.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

1. สภาพบ้าน () บ้านของตนเอง () บ้านเช่า

() อื่น ๆ.....

1.1 ลักษณะบ้าน

() บ้านเดี่ยว

() ทาวน์เฮ้าส์

() ตึกแถว

() ห้องแถว

() กระท่อม

() อื่น ๆ.....

1.2 ลักษณะภายในบ้าน

- () แอ้อัด () ไม้แอ้อัด
 () เครื่องใช้ภายในบ้านขาดแคลน () ไม้ขาดแคลน
 () เป็นระเบียบ () สกปรกรกรุงรัง

2. สภาพแวดล้อม อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีเหมาะสม

- () ชุมชนแอ้อัด.....
 () แหล่งมลภาวะ.....
 () แหล่งการพนันหรือแหล่งสารเสพติด.....
 () แหล่งเรื่งรรมย์.....
 () อื่น ๆ.....

3. การจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ประเด็น	ใช่ / ไม่ใช่	หมายเหตุ
3.1 บ้านสะอาดและมีของเล่นของใช้วางไว้เป็นระเบียบ
3.2 ดิคมภาพต่างๆไว้ให้เด็กดู
3.3 ปรับ/เปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพของเด็ก
3.4 ระวังความปลอดภัย เช่น เก็บสิ่งของที่อาจเป็นอันตรายไว้พ้นจากเด็ก หรือเลือกเครื่องเล่นที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ฯลฯ

ข้อสังเกตอื่นๆ.....

ตอนที่ 3 ความรู้ของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1. เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีลักษณะเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีขั้นตอนของพัฒนาการแตกต่างจากเด็กปกติหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

3. เด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะสามารถพัฒนาในด้านต่างๆได้หรือไม่ อย่างไร

() ไม่ได้ เพราะ.....

() ได้ เพราะ.....

3.1 ลักษณะพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กเป็นอย่างไร เช่น สุขภาพ น้ำหนัก ส่วนสูง ฯลฯ

.....
.....
.....
.....

3.2 ลักษณะพัฒนาการด้านภาษาและสติปัญญาของเด็กเป็นอย่างไร เช่น การพูด การเรียน การจำ การคิด ฯลฯ.....

.....
.....
.....

3.3 ลักษณะพัฒนาการด้านอารมณ์ของเด็กเป็นอย่างไร เช่น อารมณ์ดี รุนแรง ร้าย ซึม

หงุดหงิดง่าย เอาแต่ใจ ฯลฯ.....
.....
.....

3.4 ลักษณะพัฒนาการด้านสังคมของเด็กเป็นอย่างไร เช่น การปรับตัว การเล่น

การช่วยเหลือตนเอง ฯลฯ.....
.....
.....

4. ควรสังเกตเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เหมือนหรือแตกต่างจากเด็กปกติอย่างไร

.....
.....
.....

5. ควรส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ด้านอะไรบ้าง

.....
.....
.....

6. ควรให้ความช่วยเหลือ เป็นที่ สนุกแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

7. เมื่อเด็กทำอะไรไม่ได้ ควรทำอย่างไร

.....
.....
.....

8. เมื่อเด็กมีปัญหาดังกล่าว เช่น นิ่งๆ เงียบๆ อาละวาดทำลายข้าวของ ฯลฯ ควรทำอย่างไร

9. เมื่อเด็กหัดทำผ่านควรทำอย่างไร

10. ควรแยกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้อยู่ต่างหากหรือควรรักษาให้อยู่ร่วมกับคนอื่นๆ
 ถ้าควรอยู่ร่วมกับคนอื่นๆ ท่านควรทำอย่างไร จึงจะทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทาง
 สติปัญญาอยู่ร่วมกับคนอื่นๆได้.....
11. เมื่อสงสัยว่าเด็กมีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรทำอย่างไร ท่านทราบหรือไม่ว่าจะนำเด็ก
 ไปตรวจและรับบริการที่ใดบ้าง.....
12. เมื่อต้องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรขอความช่วยเหลือ
 และให้ความร่วมมือกับใครบ้าง.....
- ข้อมูลการสังเกต (บันทึกค่าที่พบ).....

ตอนที่ 4 การปฏิบัติของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1. วันแต่ละวันเด็กของท่านทำอะไรบ้าง

หมายเหตุ : ซักอย่างละเว็บบ้านการทากิจวัตรประจำวันแต่ละอย่าง ถามความสม่ำเสมอ
 ไรโดยอาจถามถึงเมื่อวานและวันนี้ เทียบกัน เด็กทำอะไรเองบ้าง ผู้ใหญ่ช่วย
 ทำอะไรบ้าง กระตุ้นให้เล่นตุ๊ก เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะชั้น

1.1 ตื่นนอน เวลาประมาณ.....

.....

.....

1.2 การล้างหน้า/แปรงฟัน.....

.....

.....

1.3 การอาบน้ำ.....

.....

.....

1.4 การรับประทานอาหารเช้า.....

.....

.....

1.5 การขับถ่าย.....

.....

.....

1.6 การแต่งกาย.....

.....

.....

- 1.7 การปรับปรุงเรียน.....
-
-
- 1.8 กลับจากโรงเรียนเวลา.....
-
-
- 1.9 การหากิจบ้าน.....
-
-
- 1.10 สรรดูรายค่าจรรทัศน์.....
-
-
- 1.11 การช่วยงานบ้าน.....
-
-
- 1.12 การรับประทานอาหารเย็น.....
-
-
- 1.13 การนอน.....
-
-
- 1.14 อื่นๆ.....
-
-

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกทำที่พบ).....

.....

.....

2. การเล่น

2.1 เล่นกับใคร.....

.....
.....

2.2 เล่นที่ไหน.....

.....
.....

2.3 เล่นอย่างไร.....

.....
.....

2.4 เล่นอะไร.....

.....
.....

2.5 บ่อยแค่ไหน.....

.....
.....

2.6 มีการทะเลาะกันบ้างหรือไม่.....

.....
.....

2.7 เมื่อตีทะเลาะกัน ท่านทำอย่างไร.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกทำที่พบ).....

.....
.....
.....

3. วันหยุดเด็กทำอะไรบ้าง

3.1 เล่น เล่นอะไร กับใคร.....

.....
.....

3.2 ดูทีวี รายการอะไร.....

.....
.....

3.3 อยู่นอกบ้าน (ไปที่ไหน กับใคร).....

.....
.....

3.4 ทำงาน.....

.....
.....

3.5 กิจกรรมอื่นๆ เช่น วาดรูป ว่ายน้ำ กีฬา ศิลปะ ฯลฯ.....

.....
.....ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ)..........
....
.....

4. การปฏิบัติของบุคคลในบ้าน

4.1 งานบ้านเด็กใกล้ชิดและสนิทกับใคร เพราะอะไร.....

.....
....
.....

4.2 เด็กไม่ชอบและกลัวใคร เพราะอะไร.....

.....
.....

4.3 ที่นั่งของเด็กกับวิธีติดอย่างใดต่อเด็ก.....

.....
.....

4.4 ท่านมีส่วนสนับสนุนให้เด็ก เข้ากับพี่น้องและคนอื่นๆในบ้านหรือไว้ อย่างไร

.....
.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกทำที่พบ).....

.....
.....
.....
.....
.....

5. วิธีการอบรมความประพฤติของเด็กอย่างไร.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกทำที่พบ).....

.....
.....
.....
.....

6. เวลาที่เด็กพยายามทำสิ่งต่างๆ แต่ทำไม่ได้ ทำอย่างไร.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....

.....
.....
.....
.....
.....

7. เวลาที่เด็กท้อแท้ ทำอย่างไร.....

.....
.....

อธิบายให้เขารู้ว่าถึงความสำเร็จของเขาหรือไม่.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....

.....
.....
.....
.....
.....

8. การติดต่อกับแพทย์

8.1 ติดต่อกับนักวิชาชีพด้านใดบ้าง.....

.....
.....

8.2 บ่อยแค่ไหน.....

.....
.....

8.3 ติดต่อยังไง.....

.....
.....

8.4 ติดต่อเพื่ออะไร.....

.....
.....

8.5 ปรึกษาความร่วมมือกับนักวิชาชีพอย่างไรบ้าง.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเฉพาะที่พบ).....

.....
.....
.....
.....
.....

9. การติดต่อกับครู

9.1 ติดต่อกับครูบ้างหรือไม่.....

.....
.....

9.2 บ่อยแค่ไหน.....

.....
.....

9.3 ติดต่อยังไง.....

.....

.....

9.4 ติดต่อเพื่ออะไร.....

.....

.....

9.5 ให้ความสำคัญกับใครบ้าง.....

.....

.....

ข้อมูลธุรกิจ (บันทึกทำที่ข)

.....

.....

.....

.....

.....

10. เมื่อไหร่ที่คุณคิดปกติ ทำอย่างไร.....

.....

.....

มีใครแนะนำ.....

.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกทำที่ข)

.....

.....

.....

.....

11. เคยพาลูกไปนอกบ้านข้างหรือไหม

หมายเหตุ : กระตุ้นให้เล่าอย่างละเอียดถึงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กขณะไปนอกบ้าน
ไปที่ไหน เมื่อไหร่ ไปทำอะไร

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 5 ปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง

1. การทำงาน

1.1 ที่ทำงานไกลจากบ้านหรือไหม.....
.....
.....

1.2 ใช้เวลาในการเดินทางเท่าใด.....
.....
.....

1.3 ใช้เวลาช่วงไหนในการดูแลเด็ก.....
.....

1.4 มีใครดูแลเด็กขณะที่ไปทำงาน.....

.....
.....

1.5 ต้องการคนช่วยดูแลเด็กหรือไม่ อย่างไร.....

.....
.....

1.6 อื่น ๆ

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....

.....
.....
.....
.....
.....

2. ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็ก

2.1 ได้รับความรู้เกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กจากแหล่งใดบ้าง

(ระบุ).....

.....
.....

2.2 ความรู้ที่ได้รับเพียงพอหรือไม่.....

.....
.....

ถ้าเพียงพอ ความรู้ที่คิดว่าเป็นประโยชน์มากที่สุดในการปฏิบัติ คือ.....

.....
.....

2.3 เริ่มต้นอาชีพหรือระดับชั้นเรียนเพียงใด.....

.....
.....

2.4 ต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องใดอีกบ้าง (ระบุ) เรียงลำดับความสำคัญ

.....
.....
.....

2.5. อื่น ๆ.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....

.....
.....
.....
.....
.....

3. สุขภาพของผู้ปกครอง

3.1 สุขภาพของท่านเป็นอุปสรรคต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหรือไม่.....

.....
.....

3.2 ถ้าเป็นอุปสรรคต้องการความช่วยเหลืออย่างไร.....

.....
.....

3.3 อื่น ๆ.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....
.....
.....
.....
.....

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมรส และความสนใจของผู้สมรสต่อครอบครัว

4.1 เมื่อมีเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในครอบครัว ผู้สมรสสนใจครอบครัวเหมือนเดิมหรือไม่.....
.....
.....

4.2 เคยทะเลาะกับคู่สมรสอันมีสาเหตุมาจากความบกพร่องของเด็กหรือไม่.....
.....
.....

4.3 ต้องการความช่วยเหลืออย่างไร (ระบุ).....
.....
.....

4.4 อื่น ๆ.....
.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเท่าที่พบ).....
.....
.....
.....

5. วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และญาติผู้ใหญ่

5.1 มีความขัดแย้งเรื่องวิธีการอบรมเลี้ยงดูระหว่างพ่อแม่ และพ่อแม่กับญาติผู้ใหญ่หรือไม่

.....
.....
.....

5.2 ถ้ามีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งจะลดทอนขัดแย้ง และนำมาซึ่งความขัดแย้งเกิดขึ้น.....

.....

5.3 อื่น ๆ.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกทำที่.....)

.....
.....
.....
.....
.....

6. ท่านต้องใช้เวลาเท่าใดกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามาก ท่านมีเวลาให้คนอื่นในครอบครัวหรือไม่ว่า เช่น คู่สมรส บุตรคนอื่น ๆ ญาติผู้ใหญ่.....

.....
.....

6.1 บุคคลเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์เรื่องนี้อย่างไร

- คู่สมรส.....

- บุตรคนอื่น ๆ.....

- ญาติผู้ใหญ่.....

6.2 มีใครช่วยดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เมื่อท่านต้องการพักผ่อน.....

.....
.....

6.3 ถ้าท่านไม่มีเวลาพักผ่อนในครอบครัวเลย ต้องการความช่วยเหลือเหลืออย่างไร

.....
.....
.....

6.4 อื่น ๆ.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกทำที่พบ).....

.....
.....
.....
.....
.....

ต้องการให้เด็กเรียนร่วมกับเด็กปกติ หรือเรียนกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้วยกัน

() ต้องการเพราะอะไร.....
.....

() ไม่ต้องการเพราะอะไร.....
.....

7.1 ถ้าต้องการให้เด็กเรียนร่วมกับเด็กปกติ ท่านเคยนำเด็กไปสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลทั่วไปหรือไม่ว.....

.....
.....

7.2 ครูใหญ่และครูปฏิบัติต่อท่านอย่างไร และยอมรับเด็กเข้าเรียนหรือไม่.....

.....
.....

7.3 เพื่อน ๆ และพ่อแม่คนอื่น ๆ ปฏิบัติต่อเด็กอย่างไร.....

.....
.....

7.4 อื่น ๆ.....

.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกเง้าที่พบ).....

.....
.....
.....
.....

8. หากเด็กไปโรงเรียนมาแล้วจริงเรียนอย่างไร.....

8.1 มีปัญหาในการเดินทางหรือไม่.....

.....
.....

8.2 แก้ปัญหาอย่างไร.....

.....
.....

8.2 ต้องการความช่วยเหลืออย่างไร.....

.....
.....

8.4 อื่น ๆ.....
.....
.....

ข้อมูลการสังเกต (บันทึกที่น่าที่พบ).....
.....
.....
.....
.....

9. เมื่อมีเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในครอบครัวรายจ่ายของท่านเพิ่มขึ้นมากหรือไม่
.....
.....

9.1 ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมด้านใดบ้าง (ระบุ).....
.....
.....

9.2 มีปัญหาเรื่องรายเข้า - รายจ่ายมากหรือไม่.....
.....
.....

9.3 ต้องการความช่วยเหลือเรื่องรายจ่ายในการช่วยเหลือเด็กด้านใดบ้าง (ระบุ)
.....
.....
.....

9.4 อื่น ๆ.....
.....
.....

ข้อมูลารสังเกต (บันทึกทำที่พบ)

.....

.....

.....

.....

.....

10. ปัญหาและความต้องการอื่น ๆ

.....

.....

ข้อมูลารสังเกต (บันทึกทำที่พบ)

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวสุณีย์ บรรจง เกิดเมื่อวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2508 จบการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาการศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2530 และเข้าศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2531 ปัจจุบันเป็นข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

